

Bil yr Amgylchedd (Egwyddorion, Llywodraethiant a Thargedau Bioamrywiaeth) (Cymru)

Geirfa Ddwylieithog

Environment (Principles, Governance and Biodiversity Targets) (Wales) Bill

Bilingual Glossary

Mehefin 2025 | June 2025 |

Paratowyd yr eirfa ddwyieithog hon gan Wasanaeth Ymchwil y Senedd a'r Gwasanaeth Cyfieithu a Chofnodi.

This Bilingual glossary has been prepared by Senedd Research and the Translation and Reporting Service.

Terms within the Bill and Explanatory Memorandum | Termau a ddefnyddir yn y Bil a'r Memorandwm Esboniadol

Aarhus Convention	Confensiwn Aarhus
Abundance	Digonedd
Adaptability	Gallu i addasu
Adaptive delivery framework	Fframwaith cyflawni addasol
Area Statements	Datganiadau ardal
Area of Outstanding Natural Beauty (AONB)	Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol (AHNE)
Assimilated law	Cyfraith gymathedig
Auditor General for Wales	Archwilydd Cyffredinol Cymru
Biodiversity	Bioamrywiaeth
Biodiversity Deep Dive	Archwiliad trylwyr ynghylch bioamrywiaeth
Carbon sink	Dalfa garbon
Climate Change and Infrastructure Committee	Y Pwyllgor Newid Hinsawdd a Seilwaith
Climate emergency	Argyfwng hinsawdd
Climate mitigation	Lliniaru hinsawdd
Climate resilience	Gwydnwch hinsawdd
Co-operation duty	Dyletswydd cydweithredu

Colonists	Gwladychwyr
Compliance notice	Hysbysiad cydymffurfio
Component indicator	Dangosydd cydran
Convention on Biological Diversity	Confensiwn ar Amrywiaeth Fiolegol
Dead zones	Parthau marw
Devolved provision	Darpariaeth ddatganoledig
Due regard	Sylw dyledus
Ecosystem resilience	Gwydnwch ecosystemau
Ecosystem services	Gwasanaethau ecosystemau
Ecosystems approach	Dull ecosystemau
Effectiveness of environmental law	Effeithiolrwydd cyfraith amgylcheddol
Environmental Standards Scotland	Safonau Amgylchedd yr Alban
Environmental principles	Egwyddorion amgylcheddol
Environment (Wales) Act 2016	Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016
Escalatory enforcement	Gorfodi uwchgyfeiriol
European Court of Justice	Llys Cyfiawnder Ewrop
Evaluation report	Adroddiad gwerthuso

Extinction	Difodiant
Fisheries	Pysgodfeydd
Front-line regulator	Rheoleiddiwr rheng flaen
Future Generations Commissioner	Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol
Genetic diversity	Amrywiaeth genetic
Global warming	Cynhesu byd eang
Green infrastructure	Seilwaith Gwyrdd
Habitat connectivity	Cysylltedd cynefinoedd
Indicator	Dangosydd
Informal resolution	Datrysiaid anffurfiol
Information Commissioner's Office	Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth
Integration principle	Egwyddor integreiddio
Intergenerational equity	Ecwiti rhwng cenedlaethau
Interim Environmental Protection Assessor for Wales (IEPAW)	Asesydd Interim Diogelu'r Amgylchedd Cymru (AIDAC)
International Union for Conservation of Nature	Yr Undeb Rhyngwladol dros Gadwraeth Natur
Joint Nature Conservation Committee	Cydbwyllgor Cadwraeth Natur

Judicial Review	Adolygiad Barnwrol
Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework	Fframwaith Bioamrywiaeth Byd-eang Kunming-Montreal
Local Places for Nature	Lleoedd lleol ar gyfer natur
Marine Protected Area	Ardal Forol Warchodedig
Migratory	Mudol
Mitigation hierarchy	Hierarchaeth lliniaru
Monitoring framework	Fframwaith monitro
National Forest for Wales	Coedwig Genedlaethol Cymru
National Natural Resources Policy	Polisi Adnoddau Naturiol Cenedlaethol
National Peatlands Action Programme	Y Rhaglen Weithredu Genedlaethol ar Fawndiroedd
Native species	Rhywogaethau brodorol
Nature Networks Programme	Rhaglen Rhwydweithiau Natur
Nature emergency	Argyfwng natur
Nature positive framework	Fframwaith natur cadarnhaol
Net benefit for biodiversity	Budd net i fioamrywiaeth
Net zero	Sero net
Non-compliance	Peidio â chydymffurfio

Non-regression	Dim atchwelyd
Objectively measured	Wedi'i fesur yn wrthrychol
Office for Environmental Protection	Swyddfa Diogelu'r Amgylchedd
Office of Environmental Governance Wales (OEGW)	Swyddfa Llywodraethu Amgylcheddol Cymru (SLIAC)
Outcome-based target	Targed yn seiliedig ar ganlyniadau
Overexploitation	Gor-ecsbloetio
Planning Policy Wales	Polisi Cynllunio Cymru
Polluter pays principle	Egwyddor y llygrwr sy'n talu
Precautionary principle	Egwyddor ragofal
Protected sites	Safleoedd gwarchodedig
Rectification at source	Egwyddor cywiro yn y ffynhonnell
Regulatory enforcement	Gorfodi rheoleiddiol
Reintroduced	Ailgyflwynwyd
Resilience of ecosystems	Gwydnwch ecosystemau
Restoration	Adferiad
Retained EU law	Cyfraith yr UE a ddargedwir
SMART criteria	Meini prawf SMART
Seaward limit	Terfyn y môr

Section 6 duty	Dyletswydd Adran 6
Site of Special Scientific Interest (SSSI)	Safleoedd o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SoDdGA)
Special Area of Conservation (SAC)	Ardal Cadwraeth Arbennig (ACA)
State of Natural Resources Report (SoNaRR)	Adroddiad o Gyflwr Adnoddau Naturiol
Statutory biodiversity target	Targed bioamrywiaeth statudol
Statutory duty	Dyletswydd statudol
Strategic Environmental Assessment	Asesiad Amgylcheddol Strategol
Sustainable Farming Scheme	Cynllun Ffermio Cynaliadwy
Sustainable Land Management	Rheoli Tir yn Gynaliadwy
Sustainable Management of Natural Resources	Rheoli cynaliadwy ar adnoddau naturiol
Sustainable development principle	Egwyddor datblygu cynaliadwy
Target completion statement	Datganiad cwblhau targed
Target setting framework	Fframwaith gosod targedau
Territorial sea	Môr tiriogaethol
Transboundary	Trawsffiniol
UK National Biodiversity Strategy	Strategaeth Bioamrywiaeth Genedlaethol y DU

UK-EU Trade and Cooperation Agreement	Y Cytundeb Masnach a Chydweithredu rhwng y DU a'r UE
Well-being of Future Generations (Wales) Act 2015	Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

Standard Terms - Geirfa safonol

Before legislation is introduced

Cyn cyflwyno deddfwriaeth

Consultation	Ymgynghoriad
Draft Bill	Bil drafft
Green Paper	Papur Gwyrdd
Pre-legislative scrutiny	Craffu cyn y broses ddeddfu
White Paper	Papur Gwyn

Introduction of Senedd legislation

Cyflwyno deddfwriaeth gan y Senedd

Act of the Senedd	Deddf gan y Senedd
As introduced	Fel y'i cyflwynwyd
Bill introduction	Cyflwyno'r Bil
Explanatory Memorandum	Memorandwm Esboniadol
Explanatory Notes	Nodiadau Esboniadol
Financial Resolution	Penderfyniad Ariannol
Impact Assessment	Asesiad Effaith
Legislative competence	Cymhwysedd deddfwriaethol
Period of intimation	Cyfnod hysbysu

Purpose and intended effect of the legislation	Diben y ddeddfwriaeth a'r effaith y bwriedir iddi ei chael
Regulatory Impact Assessment (RIA)	Asesiad Effaith Rheoleiddiol
Report stage	Cyfnod adrodd
Royal Assent	Cydsyniad Brenhinol
Stage 1 - Committee considerations of general principles	Cyfnod 1 - Pwyllgor yn trafod yr egwyddorion cyffredinol
Stage 1 - Debate in Plenary on general principles	Cyfnod 1 - Dadl yn y Cyfarfod Llawn ar yr egwyddorion cyffredinol
Stage 2 - Committee consideration of amendments	Cyfnod 2 - Pwyllgor yn ystyried y gwelliannau
Stage 3 - Plenary consideration of amendments	Cyfnod 3 - y Cyfarfod Llawn yn ystyried y gwelliannau
Stage 4 - Passing of the Bill in Plenary	Cyfnod 4 - Pasio'r Bil yn y Cyfarfod Llawn
Short title	Enw byr

Westminster Legislation

Act of Parliament
Legislative Consent Memorandum
Legislative Consent Motion

Deddfwriaeth San Steffan

Deddf Seneddol
Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol
Cynnig Cydsyniad Deddfwriaethol

UK Statutes

Statudau'r DU

Other general legislative terms

Termau deddfwriaethol cyffredinol eraill

Affirmative / Negative procedure

Gweithdrefn gadarnhaol / negyddol

Amend

Diwygio

Amendment(s)

Gwelliant/gwelliannau

Bill Summary

Crynodeb o'r Bil

Consequential Amendments

Diwygiadau canlyniadol

Delegated powers

Pwerau dirprwyedig

Enacted, enactment

Deddfu, deddfiad

Guidance

Canllawiau

Legislative framework

Fframwaith deddfwriaethol

Member in charge (of the Bill)

Aelod sy'n gyfrifol (am y Bil)

Minor Amendments

Mân ddiwygiadau

Order

Gorchymyn

Post-legislative scrutiny

Craffu ar ôl deddfu

Provision(s)

Darpariaeth/darpariaethau

Regulations

Rheoliadau

Repeal	Diddymu/diddymiad
Resolution	Penderfyniad
Schedule	Atodlen
Section	Adran
Statement of policy intent	Datganiad o fwriad y polisi
Statutory framework	Fframwaith statudol
Statutory instrument	Offeryn statudol
Statutory requirement	Gofyniad statudol
Subordinate legislation	Is-ddeddfwriaeth
Sunrise clause	Cymal 'codiad haul'
Sunset clause	Cymal machlud
Transitional costs	Costau pontio
Transitional provisions	Darpariaethau trosiannol
